

ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು	ಅಂಕ ಹಂಚಿಕೆ
1	ಸಿ) ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕ್	1
2	ಬಿ) ಡಾಲ್ ಹೌಸಿ	1
3	ಡಿ) ಮುಂಬೈ	1
4	ಸಿ) ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕತೆಯ ನಿಷೇಧ	1
5	ಬಿ) ಪಂಪ	1
6	ಎ) ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರು	1
7	ಡಿ) ಸಂಪತ್ತಿನ ತೆರಿಗೆ	1
8	ಎ) ವಿಶ್ವ ಗ್ರಾಹಕರ ಹಕ್ಕುಗಳ ದಿನ	1
9	ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಬದಲು ಸಮುದ್ರದ ಮೇಲಿನ ಏಕ ಸೌಮ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನೌಕಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಜಾರಿಗೆ ತಂದನು	1
10	ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರು ಬ್ರಿಟಿಷರು ತಂದ ಶಸ್ತ್ರಗಳ ನಿರ್ಬಂಧ ಕಾನೂನು ತಂದಿದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಪರಂಪರಾಗತವಾದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ದಂಗೆ ಎದ್ದರು	1
11	ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಡಳಿತದ ಪಿತಾಮಹ ವುಡ್ರೋ ವಿಲ್ಸನ್	1
12	ಒಬ್ಬ ಉದ್ಯಮಿಯು ತನ್ನ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ	1
13	ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಯೋಜನೆಯ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು ಹಾಗಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಪಿತಾಮಹ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ	1
14	ಮೌಸಿನ್ ರಾಮ್	1
15	ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿರುವ ಲಿಂಗಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು	1

16	ಅಲ್ಪಮಿನಿಯಂ ನ್ನು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಉಪಯೋಗಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸಲ್ಪಡುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು 20ನೇ ಶತಮಾನದ ಅದ್ಭುತ ಲೋಹವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ	1
17	ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ : - • ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ • ವಿಶ್ವದ ತುಂಬಾ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಇರಬೇಕೆಂಬ ವಾದ • ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳ ನಮೂದು • ಎಲ್ಲಾ ಶೋಷಣೆ ಮತ್ತು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ವಿರೋಧ • ಜಾಗತಿಕ ವೇದಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ • ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗ ಸ್ಥಾಪನೆ ಅಥವಾ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಣಿಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಮಾರಕ • ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಮಾರಕವಾಗಿದೆ • ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ • ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಆನೆ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ • ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಹಾನಿಕಾರಕ	½ ½ ½ ½
18	ಚಿಪ್ಕೋ ಚಳುವಳಿ • ಉತ್ತರ ಖಂಡದ ತೆಹರಿ ಗರ್ವಾಲ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿ ಆರಂಭ • ಇದರಿಂದ ಅರಣ್ಯ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಜನರು ಮರಗಳನ್ನು ಅಪ್ಪಿ ಹಿಡಿದರು • ಈ ಚಳುವಳಿ 1973 ರಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು • ಈ ಚಳುವಳಿಯ ನೇತೃತ್ವವನ್ನು ಸುಂದರ್ಲಾಲ್ ಬಹುಗುಣ ಮತ್ತು ಚಂಡಿ ಪ್ರಸಾದ್ ಭಟ್ಟವರು ವಹಿಸಿದ್ದರು • ಈ ಚಳುವಳಿಯ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಮರ ಕಡಿಯಲು ಸರ್ಕಾರ ನೀಡಿದ ಅನುಮತಿ ರದ್ದಾಯಿತು ಅಥವಾ ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು • ಲಿಂಗ ತಾರತಮ್ಯ • ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ • ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕತೆ • ಮಕ್ಕಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ • ಕಾನೂನಿನ ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯ ಕೊರತೆ • ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸಹಕಾರ	½ ½ ½ ½

	ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ದೋಷಪೂರಿತ ಅನುಷ್ಠಾನ	
19	ಹೈದರಾಬಾದ್ ಭಾರತದ ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನ - ನಿಜಾಮನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ವಾಗಿರಲು ಬಯಸಿದ - ತೆಲಂಗಾಣದಲ್ಲಿ ನಿಜಾಮನ ವಿರುದ್ಧ ರೈತರ ಹೋರಾಟ - ರಜಾಕರ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕ ವಿರೋಧವಿತ್ತು - ಭಾರತದ ಸೈನ್ಯ ನಿಜಾಮನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿತು 1948ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದ್ ವಿಲೀನಗೊಂಡಿತು	$\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$
20	- ರಾಬರ್ಟ್ ಕ್ಲೈವನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದನು 1965ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು - ಬ್ರಿಟಿಷರು ಭೂ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ದಿವಾನಿ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆದರು - ರಾಜ್ಯ ಆಡಳಿತ ನವಾಬನಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು - ಈ ನೀತಿಯು ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾಗಿ ನೆಲೆಯೂರಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು	$\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$
21	ಪ್ರವಾಹದ ಪರಿಣಾಮಗಳು - ಅಪಾರ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಾವು ನೋವು - ಬೆಳೆಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶ - ಫಲವತ್ತಾದ ಮಣ್ಣಿನ ಸವೆತ - ಸಾರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹಸ್ತವ್ಯಸ್ತ - ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಕರ್ಯ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತ - ಜನಜೀವನ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತ ಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ - ನದಿಗಳು ತಮ್ಮ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದು - ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳ ಭೀತಿ	$\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$
22	ಶಿವಾಲಿಕ ಶ್ರೇಣಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು - ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿವೆ - ಇವು ಅತ್ಯಂತ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿರುವ ಸರಣಿ - ಇವು ಕಡಿಮೆ ಎತ್ತರವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ - ಇವುಗಳನ್ನು ಹಿಮಾಲಯದ ಪಾದ ಬೆಟ್ಟಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುವರು - ಇಲ್ಲಿ ಸಮತಟ್ಟಾದ ಕಿರಿದಾದ ಮೈದಾನಗಳಿವೆ	$\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$
23	ಸುಗ್ಗಿ ಪೂರ್ವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸಿತು - ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿಯ ಬೀಜಗಳು - ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ - ಕ್ರಿಯಾಶೀಲಕಗಳ ಬಳಕೆ	$\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$

	• ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ವಿಸ್ತರಣೆ • ಸುಧಾರಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆ	
24	• ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ಪ್ರಶಸ್ತ್ಯ • ತೂಕ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ • ಅಪಾಯಕಾರಿ ವಸ್ತುಗಳ ಮಾರಾಟ ತಪ್ಪಿಸುವುದು • ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಿಸುವುದು • ಅನುಚಿತ ವ್ಯವಹಾರ ತಡೆಯುವುದು • ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು	½ ½ ½ ½
25	ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ 19ನೇ ಶತಮಾನ ಭಾರತೀಯ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಕಾಲ • ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಸಂಪರ್ಕ • ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಸೌಲಭ್ಯ • ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ವೈಚಾರಿಕ ಮನೋಭಾವ • ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಮನೋಭಾವ • ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮಾನತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಪರಿಚಯ • ಸಮಾಜದ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ನಡೆದ ಪ್ರಯತ್ನ ಅಥವಾ ಸಹಾಯಕ ಸೈನ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಅಂಶಗಳು • ದೇಶೀಯರಾಜ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಸೇನಾ ತುಕಡಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು • ದೇಶೀಯ ರಾಜರು ಸೇನೆಯ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಭರಿಸಬೇಕು • ರಾಜನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರೆಸಿಡೆಂಟನ ನೇಮಕ • ದೇಶೀಯ ರಾಜರುಗಳು ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇತರ ಯುರೋಪಿಯನ್ನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ • ಯುದ್ಧ ಅಥವಾ ಸಂತಾನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯಬೇಕು • ಕಂಪನಿ ಆಂತರಿಕ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದು	½ ½ ½ ½ ½ ½
26	ಭೂ ಬಳಕೆಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು • ನಿವ್ವಳ ಸಾಗುವಳಿ ಕ್ಷೇತ್ರ • ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ • ವ್ಯವಸಾಯೇತರ ಭೂ ಬಳಕೆ • ಬೀಳು ಭೂಮಿ • ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು • ಬಳಕೆಯಾಗದ ವ್ಯವಸಾಯ ಯೋಗ್ಯ ಭೂಮಿ ಅಥವಾ	½ ½ ½ ½ ½

	ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸ್ಥಾನಿಕರಣದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಂಶಗಳು • ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತು • ಶಕ್ತಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು • ಮಾರುಕಟ್ಟೆ • ಸಂಚಾರ ಸೌಲಭ್ಯ • ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪೂರೈಕೆ • ಬಂದರುಗಳ ಸೌಲಭ್ಯ • ತಾಂತ್ರಿಕತೆ • ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ದೊರೆಯುವಿಕೆ • ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಗಳು	
27	ಬ್ಯಾಂಕು ಖಾತೆಗಳು ಜನರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿವೆ • ಹಣದ ಭದ್ರತೆ ಕಾಪಾಡುತ್ತವೆ • ಹಣದ ಪಾವತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತದೆ • ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತದೆ • ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ • ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ • ಭದ್ರತಾ ಕಪಾಟುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು ಅಥವಾ ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಕಾರಿ • ಬಂಡವಾಳ ನಿರ್ಮಾಣ • ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳ ಸೃಷ್ಟಿ • ತಲಾದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾನೆ • ತಾರತಮ್ಯ ನಿವಾರಣೆ • ರಫ್ತು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾನೆ • ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಾನೆ • ಜೀವನಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಶ್ರಮ • ಸಂಪತ್ತಿನ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ	½ ½ ½ ½ ½ ½
28	ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಾತ್ರ • ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು • ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ • ಗ್ರಾಮೀಣ ಉತ್ಪಾದಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ • ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸುವುದು • ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡುವುದು • ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ • ಉದ್ಯೋಗ ನಿರ್ಮಾಣ • ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ	½ ½ ½ ½ ½ ½

	• ವಸತಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ • ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಲಪಡಿಸುವುದು • ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವುದು • ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ • ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಶ್ರೀಮಂತ ಗೊಳಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ತೆರಿಗೆ ತರ ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳು • ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳಿಸುವ ನಿವ್ವಳ ಲಾಭ • ರೈಲ್ವೆ ಗಳಿಸುವ ನಿವ್ವಳ ಲಾಭ • ಅಂಚೆ ದೂರವಾಣಿಯಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯ • ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮಗಳು ಗಳಿಸುವ ಆದಾಯ • ನಾಣ್ಯ ಟೆಂಕಸಾಲೆಯಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯ • ವಿವಿಧ ಶುಲ್ಕಗಳು ಮತ್ತು ದಂಡಗಳು	
29	ವಿಶ್ವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಧನೆಗಳು • ಕೊರಿಯಾ ವಿವಾದ ಸುಯೆಸ್ ಕಾಲುವೆ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ನಿವಾರಣೆ • ವಿಯೆಟ್ ನಮ್ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿದೆ • ಕಾಶ್ಮೀರ ಪ್ಯಾಲಿಸ್ಟೀನ್ ಇಸ್ರೇಲ್ ವಿವಾದ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಶ್ರಮ ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ • ನಿಶಸ್ತ್ರೀಕರಣ ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ • ಐಬಿಆರ್‌ಡಿ ಐಎಂಎಫ್ ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಟಿ ಓ ಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರದ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ • ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಎಚ್ ಓ ದ ಮೂಲಕ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವಲ್ಲದ ರೋಗಗಳ ನಿರ್ಮೂಲನೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ • ವಿಶ್ವದ್ಯಂತ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನ • ವರ್ಣಭೇದ ನೀತಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿತ ವಸಾಯಿತ್ವಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯವಾಡಲು ಶ್ರಮ • ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ	½ ½ ½ ½ ½ ½
30	ಸಂಘಟಿತ ಮತ್ತು ಅಸಂಘಟಿತ ವಲಯದ ಕೆಲಸಗಾರರ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಸಂಘಟಿತ ಕೆಲಸಗಾರರು • ಕಾನೂನಿಗೆ ಬದ್ಧವಾಗಿ ನಿಗದಿತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ • ನಿಶ್ಚಿತ ನಿಯಮಗಳಿವೆ • ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅರ್ಹತೆ • ಕೆಲಸದ ಭದ್ರತೆ ನಿಗದಿತ ವೇತನ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯ	½ ½ ½ ½ ½

	• ಉದಾಹರಣೆ ಸರ್ಕಾರಿ ವಿಮಾ ಕಂಪನಿ ಕೆಲಸಗಾರರು ಅಸಂಘಟಿತ ಕೆಲಸಗಾರರು • ಯಾವುದೇ ಕಾಯ್ದೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿಲ್ಲ • ವಿವಿಧ ಕಸುಬುಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುತ್ತಾರೆ • ನಿಶ್ಚಿತ ನಿಯಮಗಳಿಲ್ಲ • ಕೆಲಸದ ಭದ್ರತೆ ತರಬೇತಿ ನಿಗದಿತ ವೇತನ ಭತ್ಯೆಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ • ಉದ್ಯೋಗದಾತರಿಂದ ಶೋಷಣೆ • ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮನೆ ಕೆಲಸ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೆಲಸಗಾರರು	
31	1919ರ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾಯ್ದೆಯ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು • ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ದ್ವಿ ಸದನ ಶಾಸಕಾಂಗ ರಚನೆಗೆ ಅವಕಾಶ • ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಿ ಸರಕಾರ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಅವಕಾಶ • ಭಾರತಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಹೈ ಕಮಿಷನರ್ ನ ನೇಮಕ ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತ ಉಳ್ಳ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರವಸೆ • ಕೇಂದ್ರ ಬಜೆಟ್ ನಿಂದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಬಜೆಟ್ ಬೇರ್ಪಡಿಸಲಾಯಿತು • ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚುನಾವಣಾ ಮತಗಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ	½ ½ ½ ½ ½ ½
32	ಎರಡನೆಯ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಪರಿಣಾಮಗಳು • ಅಪಾರ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಾವು ನೋವು • ಜಗತ್ತಿನ ರಾಜಕೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ • ವಿಶ್ವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆ • ಶೀತಲ ಸಮರಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ • ಏಷ್ಯಾ ಆಫ್ರಿಕಾ ಹೊಸಹಾತುಗಳ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ • ಬ್ರಿಟನ್ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ವಸಾಹಾತುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವು • ಭಾರತ ಸ್ವತಂತ್ರಗೊಳಿಸಲು ಸಹಕಾರಿ • ಅಣ್ವಸ್ತ್ರ ಪೈಪೋಟಿಗೆ ದಾರಿ	½ ½ ½ ½ ½ ½
33	ಮಣ್ಣಿನ ಸವೆತದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು • ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಳು ತುಂಬಿ ಪ್ರವಾಹ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ • ನದಿ ತನ್ನ ಪಾತ್ರ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತದೆ • ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ • ನೀರಿನ ಹಿಂದುವಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ • ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಚಿಲುಮೆಗಳು ಬತ್ತಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ • ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ	½ ½ ½ ½ ½ ½

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್ ಅವರ ಪಾತ್ರ

- ನೇತಾಜಿ ಎಂದು ಖ್ಯಾತಿಯಾಗಿದ್ದರು
 - ಗಾಂಧೀಜಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ತೊರೆದರು
 - ವಿದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿದರು
 - ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಾಜವಾದಿ ಪಕ್ಷ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರು
 - ಫಾರ್ವರ್ಡ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು
 - ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಗೃಹಬಂಧನ ಅನುಭವಿಸಿದರು
 - ಗೃಹಬಂಧನದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹಿಟ್ಲರ್ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು
 - ಆಜಾದ್ ಹಿಂದು ರೇಡಿಯೋ ಮೂಲಕ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ನೀಡಿದರು
 - ಐಎನ್‌ಎ ಸೈನ್ಯ ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡಿದರು
 - ದೆಹಲಿ ಚಲೋ ಚಳುವಳಿಗೆ ಕರೆ ನೀಡಿದರು
 - ನನಗೆ ರಕ್ತ ಕೊಡಿ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೀಡಲು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಕರೆ ನೀಡಿದರು
 - ವಿಮಾನ ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದರು
- ಅಥವಾ

½
½
½
½
½
½
½

ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ಸಾಧನೆಗಳು

- ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹರಡಲು ತುಂಬಾ ಆಸಕ್ತಿ
- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಶುಲ್ಕ ರದ್ದು
- ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಏಳಿಗೆಗೆ ನೆರವು
- ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆ
- ಹಲವಾರು ಶಾಲಾ-ಕಾಲೇಜುಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ
- ವಿದೇಶ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ ಜಾರಿ
- ಚಿನ್ನದ ಗಣಿ ಸುಧಾರಣೆ
- ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜು ಸ್ಥಾಪನೆ
- ಮಾರಿ ಕಣಿವೆ ಜಲಾಶಯ ನಿರ್ಮಾಣ
- ರೈಲು ಮಾರ್ಗ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ
- ಶಿವನಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆ
- ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆ ಸ್ಥಾಪನೆ
- ಕೆ ಆರ್ ಎಸ್ ಆಣೆಕಟ್ಟು ನಿರ್ಮಾಣ
- ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ
- ನ್ಯಾಯವಿದಾಯಕ ಸಭೆ ರಚನೆ

35	ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಥಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಪರಿಣಾಮ • ಕಂಪನಿಯ ಆಡಳಿತ ಅಂತ್ಯ • ರಾಣಿಯ ನೇರ ಆಡಳಿತ ಪ್ರಾರಂಭ • ರಾಣಿಯಿಂದ ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತ ಭರವಸೆ • ಭಾರತದ ವ್ಯವಹಾರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗೆ ಆಡಳಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ • 1858ರ ಬ್ರಿಟನ್ ರಾಣಿಯ ಘೋಷಣೆ ಭಾರತೀಯರ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲದೆ ಆಡಳಿತ ಅಸಾಧ್ಯವೆಂಬ ಅರಿವು • ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ದಿಕ್ಕೂಚಿ • ಭಾರತೀಯರ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಒತ್ತು • ಮುಂದಿನ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯಮಾರ್ಗದ ಚಿಂತನೆ	½ ½ ½ ½ ½ ½ ½
36	ಅರಣ್ಯಗಳು ಮಾನವ ಮತ್ತು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಉಪಯುಕ್ತ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿವೆ • ಶುದ್ಧ ವಾಯು ಆಹಾರ ಹಾಗೂ ಮೇವನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತದೆ • ಉತ್ತಮ ಮಳೆ ತರಲು ಸಹಾಯಕ • ಮಣ್ಣಿನ ಸವೆತ ನಿಯಂತ್ರಣ • ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ತಾಣ • ಔಷಧಿ ಸಸ್ಯಗಳ ಆಗರ • ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ • ಉದ್ಯೋಗ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ • ಜೈವಿಕ ಪರಿಸರ ಸಮತೋಲನ ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ	½ ½ ½ ½ ½ ½ ½
37	ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳು • ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯ ವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ • ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗ ನೇಮಕಾತಿಯಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ • ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಮಹಿಳಾ ಆಯೋಗಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ • ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ ಸ್ಥಾಪನೆ • ಸಕಿ ಒನ್ ಸ್ವಾಪ್ ಸೆಂಟರ್ ಆರಂಭ • ಕೌಟುಂಬಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಕಾಯ್ದೆ 2005 ಜಾರಿ • ಲೈಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳ ನಿಷೇಧ ಕಾಯ್ದೆ 2013ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ • ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ಸ್ಥಾನ ಮೀಸಲು • ಮಹಿಳಾ ಸಹಾಯವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ 1091 ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ • ಲೋಕಸಭೆ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ 33ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿ ಒದಗಿಸಲು ನಾರಿ ಶಕ್ತಿ ವಂದನ ಅಧಿನಿಯಮ ಸಂಸತ್ತು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ	½ ½ ½ ½ ½ ½ ½ ½ ½ ½

